

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/456
Toplantı Tarihi/Sayısı : 28.12.2023/40
Karar Numarası : 2023/1166
Başvuran : A. T.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURU KONUSU

1. Başvuran, aynı davada yargılandığı mahpus K. M. 'nin kanser rahatsızlığının bulunduğunu ve sağlık hakkına erişemediğini iddia etmiş, konunun takip edilmesini talep etmiştir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Aynı davada birlikte yargılandığı mahpus K. M. adına başvuruda bulunduğunu,

b. K. M.'nin kanser rahatsızlığının bulunduğunu, mahkemenin hastaneye sevk edilmesini uzun süre ertelediğini, yürüyemeyecek hale geldiğinde hastaneye sevk edildiğini, hastanede yapılan tetkikler sonucu beyinde 5 cm'den büyük bir kitlenin tespit edildiğini, bu tetkikler sonucu ameliyat olduğunu ve iyileştiğini ancak daha sonra tekrar rahatsızlandığını,

c. Hastane Sağlık Kurulu tarafından tekrar ameliyata alınması kararı verildiği ancak 7 haftadır ameliyata alınmadığını, 1/6/2022 tarihinde yürüme ve konuşma yetisini büyük bir oranda kaybetmiş ve yarı bilinçli bir halde hastaneye kaldırıldığını iddia etmekte, konunun takibini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun yapıış usulü" başlıklı 35'inci maddesinde: "(...) (a) Başvurucu gerçek kişi ise (...)
4) Aleyhine başvuru yapılan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, başvuru konusu ve talep, 5) İlgili tarafa başvuru tarihi ve ilgili tarafın cevap tarihi (...) eklenir." denmektedir.

5. Mezkur Yönetmelik'in 37'nci maddesine göre; *"Başvurular, kanunî temsilci veya vekil tarafından da yapılabilir. Kanunî temsilci veya vekil aracılığıyla yapılan başvurularda temsile veya vekâlete dair geçerli bir yetki belgesinin sunulması zorunludur."*

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesi: *"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği,....., d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir."* hükmünü haizdir.

7. Mezkur Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesinin 2'nci fıkrasına göre; *"Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Somut başvuruda başvuran; aynı davada yargılandığı mahpus K. M. 'nin kanser rahatsızlığının bulunduğunu, tedavisinin geciktirildiğini ve kişinin sağlık hakkına erişemediğini iddia etmiştir. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre, ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan özgürlüğünden mahrum bırakılan kişiler, ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını bizzat kendileri veya kanuni temsilcileri/vekilleri aracılığıyla yapabilmektedir.

12. Söz konusu başvuruda, başvuranın, hakkında başvuru yapılan mahpus K. M.'nin kanuni temsilcisi olmadığı ve buna ilişkin bir belge ibraz etmediği anlaşıldığından başvurunun inceleme şartını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

28/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye